

Ezerötszáz liter vizet szennyezhet el egy darab ceruzaelem

[Bánsági Éva](#) 2007. 05. 30., 10:45

Rovatunk szelektív hulladékgyűjtésről készített sorozatában ezúttal a használt elemek és gépkocsi-akkumulátorok begyűjtéséről és újrahasznosításáról olvashatnak.

Ajánlat

- [Re'lem Kht.](#)
- [Rebat Kht.](#)
- [Hungakku begyűjtőhelyek Budapesten](#)
- [Hungakku begyűjtőhelyek országosan](#)

Ajánlat

- [A fél ország szelektál](#)

Unió-szerte komoly környezetvédelmi kockázatot jelent a használt elemek és akkumulátorok "utóélete". A tagállamok területén e veszélyes hulladékból évente 1,2 millió tonna keletkezik. Az egyre dagadó probléma kezelésére tett egyik kísérlet az Európai Parlament által szorgalmazott új szabályozás bevezetése. Az új rendszer részeként kötelező lesz címkézni az áramforrásokat és bizonyos részüket újrahasznosítani.

Az elemek és az akkumulátorok a környezetet rendkívül súlyosan szennyező anyagokat - mindenekelőtt higanyt, kadmiumot, ólmot, cinket, valamint lítiumot és mangánt - tartalmaznak. Épp ezért tilos ezeket a lakossági hulladékkal keverni. Ha a kukába kerülnek, onnan a szeméttelre jutnak, ahol összepréselik őket. Ezáltal a bennük tárolt sav beszivárog a földbe, s így elszennyezi a talajt és a vizeket. A folyamat végén az ártalmas anyagok előbb-utóbb a szervezetünkbe kerülhetnek.

Akkumulátor-begyűjtés

Hazánkban az elmúlt évtizedben közel megháromszorozódott az országban futó autók száma, így az akkumulátoroké is: ezekből évente közel 20 ezer tonna keletkezik.

Veszélyessége miatt az akkumulátor termékdíj-köteles, amely után a törvényben meghatározott díjat kell fizetni. Ugyanakkor teljes mentességet szerezhet a termékdíjfizetési kötelezettség alól az a gyártó, amelyik a kötelező gyűjtési és hasznosítási arányt eléri. Ez az arány 95 százalék, tehát a gyártónak az általa forgalomba hozott akkumulátorok 95%-át vissza kell gyűjtenie és a hasznosító kohókba juttatnia. (Az akkumulátorgyártó és az importőr egyénileg is teljesítheti a hulladékkezelés feladatait, de teheti ezt a hasznosítást koordináló szervezet útján is.)

A Hungakku Kht. és a Hungarohab Kht. két hasznosítást koordináló szervezetet. Ezzel a két kht.-val vagy partnereikkel szerződést kötve bárki gyűjtheti az akkumulátorokat, amelyet rendszeresen elszállítanak tőle.

Magyarországon jelenleg csak a gyártónak kötelessége visszavenni a használhatatlanná vált akkumulátorokat, ám remélhetőleg még idén születik törvény a forgalmazó kötelezettségéről is. Addig is hulladékudvarokban, illetve olyan benzinkutaknál, autóalkatrész üzletekben lehet leadni a hulladék sorsára jutott akkumulátorokat, melyek vállalják azok eljuttatását a hasznosítást koordináló szervezetekhez. Úgy tűnik, a rendszer jól működik, hiszen az ólomtartalmú akkumulátorok visszagyűjtése - a koordináló szervezetek szerint -100%-os. Az

akkumulátorokat egy-egy ausztriai, csehországi, illetve szlovéniai kohó hasznosítja újra.

A hivatalos begyűjtőpartnerek (az ólom világpiaci árától függően) pénzt kapnak az akkumulátorokért, ezért sokfelé lopják őket, és próbálnak belőlük megélhetést csinálni maguknak. A bűnözők ellen, illetve az akkumulátorok biztonságos begyűjtése érdekében, a koordináló szervezetek nem hozzák nyilvánosságra a begyűjtőhelyek listáját. *Azonban a lakóhelyéhez legközelebb eső akkumulátor-átvevő helyről kaphat információt a következő zöld számon: 06/80-204-342, hétfőtől csütörtökig 7.00-16.00, illetve pénteken 13.30-ig.*

Elembegyűjtés

Egy darab ceruzaelem 1500 liter vizet képes beszennyezni: ez a mennyiség körülbelül egy kisebb család heti vízfogyasztásával egyenlő. Magyarországon a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium hozzávetőleges adatai szerint évente több mint kétezer tonna elemhulladék keletkezik - négytagú családonként tehát évente átlagosan 0,5-0,8 kilogrammal számolhatunk. A használt elemek körülbelül 13%-át gyűjtik vissza.

A magyar kormány az elemek visszavételéről szóló 109/2005. (VI. 23.) számú rendelete értelmében a kereskedők kötelesek típustól és gyártótól függetlenül ingyen visszavenni valamennyi használt elemet, a gyártók és importőrök pedig kötelesek átvenni a boltokban begyűjtött energiaforrásokat.

Itthon az elemek begyűjtését és a hasznosítását a nagyobb elemgyártó cégek által alapított Re'lem, illetve Re-bat Kht. szervezi meg. Az elemgyűjtő kukákat őrzött területen kell elhelyezni, és bármilyen cég vagy intézmény [igényelheti](#), ha ezt biztosítani tudja.

A begyűjtött elemeket a mintegy 7000 gyűjtőpontról egy miskolci depóba szállítják tárolásra. Jelenleg még nem megoldott az újrahhasznosításuk, de a 2006/66-os uniós irányelv szerint 2008. szeptember 26-ig ezen a helyzeten változtatni kell.

Két év múlva minden uniós országban kötelező lesz az elhasznált akkuk és elemek egy részének újrafelhasználása, miután két éven át tartó tárgyalássorozatot követően az Európa Parlament nemrégiben elfogadta az erről szóló irányelvet. A jogszabály környezetbarátabb akkumulátorok és elemek előállítására ösztönzi, illetve a használt termékek visszavételére és újrafelhasználására kötelezi a gyártókat, miközben a fogyasztók számára is igyekszik megkönnyíteni az egyes termékek közötti választást.

Az elemkérdést rendező irányelv tervezetéről május elején született meg a megállapodás az Európa Parlament és a tagállamok között. Az új szabályok lényege, hogy 2012-től az

értékesített elemek és akkumulátorok legalább 25 százalékát újra kell hasznosítani. A szabályok szerint ez az arány 2016-ra már 45 százalékra emelkedik. A szabályozás a gyártói felelősségen alapul, vagyis az elemek és akkuk előállítói felelnek a használt áramforrások visszagyűjtéséért és feldolgozásáért. Hogy erre milyen megoldást választanak, az a gyártók dolga, de az előírt arányokat rajtuk fogják számon kérni.

Az előírás a hordozható, vagyis az egy kilogrammnál nem nehezebb termékekre vonatkozik. Tilos lesz a 0,0005 százaléknál több higanyt tartalmazó elemek, illetve a 0,002 százaléknál több kadmiumot tartalmazó akkumulátorok árusítása (e szabály alól csak az orvosi műszerek, egészségügyi készülékek, illetve a vezeték nélküli informatikai eszközök esetén tesznek kivételt). A csomagoláson és a külső burkolaton 2009-től fel kell tüntetni az elem, illetve akkumulátor kapacitását és élettartamát. A remények szerint ez a döntés bár a drágább, de hosszabban szolgáló (és így kevesebb hulladékot eredményező) termékek felé tereli a vásárlókat.

Bánsági Éva

[origo]